

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

АБОНАМЕНТЪ:
Въ България, за 6 м.—7 л.
Въ странство, за 6 м.—14 л.
Единъ брой 10 ст.

ЧЛЕНИЯ:
На 14 стр. 15 ст. на 19 л.
Адресъ:
Издание "Добруджа"
гр. Вабдагъ
Ръкоп. не се връщат назадъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ СЪЮЗЪ

АРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Челникъ понеделникъ, сръбъ

Фонъ Кюлманъ и Добруджа.—Еглия върху военитѣ цѣли.—Добруджанската етнографическа изложба въ София.—Изтокъ и югоизтокъ.—Изъ чуждия печатъ.—Изъ Ромъния.—Текетъ на Букурещкия договоръ за Добруджа.—Мирътъ съ Ромъния за Дунавъ.—Въ Бесарабия.—Изъ чужбина.—Condominium.—Хроника и пр. пр.

Фонъ Кюлманъ и Добруджа.

И другъ пътъ имаме случаи да изтъкваме, че оладъ preliminarния миръ съ Ромъния, добруджанскитѣ въпросъ стана единъ чисто междусъюзнически въпросъ. Сбътията дойдоха навънъ до подкрепитѣ нашата мисълъ. Днесъ положението въ нищо не се е променило. Сбъдбата на Добруджа, както вчера, така и днесъ е въ ръцете на державитѣ отъ четвъртия централния съюзъ. Това ясно се доказва, както отъ жичотитѣ по обмисленето на третия миръ, така и отъ праговоритѣ, които сѣ отпочватъ въ София. Въ това отношение, Букурещъ се коренно отличава отъ Брестъ-Литовскъ. До като при първия и втория миръ бѣ възложено благодарение на проявитѣ отъ България върхотъ, единодушието между съюзнитѣ държави, при третия миръ то бѣ отчасти нарушено. Отъ тамъ възникнаха и жичотитѣ противаня на праговоритѣ.

Онова, което стана въ 7 тото, доказва, че несъгласията не сѣ още примахнали и заради това пеннумето послѣдствахъ заново подготвѣ съвѣщаня въ София, за кедѣ германския държавенъ секретаръ за външнитѣ дѣла фонъ Кюлманъ добрѣ да се отирави. Ний не губимъ вѣрата, че тукъ търканята ще бѣдатъ окончателно нагледна, защото това се ялага отъ една неизбежна необходимостъ. Достатъчно е да се прояви въ това отношение едно по-голямо доверие и тактъ. А ний сме навънъ уверени, че послѣдното не личува у първия делегатъ на мощна Германия. Къмъ това убѣждение ни навѣжда и знаменителната декларация, която фонъ Кюлманъ е направилъ прѣдъ добруджанската делегация въ София на 8 тото, която ний печатахме въ миналия брой на нашия вѣстникъ.

Въ думитѣ на фонъ Кюлманъ имамъ едно важно признание, което заслужоно трябва да подчертаемъ. Той, съ езика на онитѣ дипломати, признава борбата на добруджаня за национално самоуправление. А това не е отъ малко значение. Фонъ Кюлманъ игри ет отъ дава едно магистрално опредѣление на етнографическата автономия на Добруджа, която той, въ огласно съ насъ, счита за кедѣла на политическо отношение. Макаръ Букурещкия миръ да постави една геометрическа граница дини между единия нашъ роденъ край, фонъ Кюлманъ дава да се разбере, че това положение е твърдъ изкуственъ и въ противрѣчие съ копвѣжия на българския народъ за обединение. Такава смисълъ иматъ неговитѣ думи за реализирането една частъ отъ народитѣ на идеали.

Какво впечатление ще направи изпитването на фонъ Кюлманъ между нашитѣ съюзници, ний да възвѣтаемъ да гвемъ. За момента е важно, че тѣ донасятъ едно усомнение за нашата разбѣдлувана народна душа. Ний, гледайки твърдо на тѣ живеня на отечеството ни въпросъ, вѣможемъ да не откънемъ прѣдъ малката надежда, която ни

се дава. Тя крѣпи въ тѣ трудни минути духътъ на пакокумния български народъ, който въ думитѣ на фонъ Кюлманъ вижда едно официално признание отъ Германия на неговитѣ безусловни права на обединение на неразделна Добруджа съ общото отечество.

Слѣдъ думитѣ трябва да дойде редътъ на дѣлата. Това ще се докаже въ нашия народъ, че съюзитѣ се одухотворява не съ голъ обмисляния и правди франи, но съ мисли, които се влази пълнъ. Поставленитѣ на Букурещкия договоръ за рѣдѣлата на Добруджа трябва да остане само единъ принципъ, една новостъ, която е умряла още въ първата минута слѣдъ неговото рождение, за да не бѣда лонитѣ спомени въ бъдеще. Тукъ нийма място за буски и договорни точки, а за разумъ въ рѣшенитѣ на жичотитѣ въпросъ. Бързото унищожение на една макаръ и временна вѣрѣжда трябва да послѣдва безъ бавене, за да се доведе ускорено въ душата на прѣдъ българския народъ, който омира гвдѣтѣ си отъ брѣговетѣ на жичотитѣ родетъ Дунавъ до жѣбавата Струга.

На първо място, тая трудна задача тежѣ на високимъ ни гостъ отъ великата нация съюзниця Германия фонъ Кюлманъ. Северодобруджанскитѣ родни си край отираватъ своитѣ полусмутени погледи къмъ него, уверени, че тѣ за жичотитѣ вѣтъ ще оправдае заслужената почитъ къмъ мощния германски народъ, способенъ да разкъса и поладитѣ останки отъ робскитѣ вериги. Така рѣмо ще да замратѣ тревожитѣ легледи за немирнирими матереси.

Положението на боинитѣ фронтове.

Изготвѣна отъ Щаба на Действающата армия на 10 май 1918 г.

Македонски фронтъ. На нѣколко мѣста по фронта огневата дѣйностъ отъ двѣтъ страни бѣше временно по силна. Въ завая на Черна, германски шурмови групи навѣщоа въ неприятелскитѣ позиции при с. Маково и доведоа външниця французи. Слѣдъ артилерийска подготовка силни сръбски нападателни отдѣления се опитаха да приближатъ нашитѣ окопи при Търнава, източно отъ Черна, но бѣха прогонени съ огънь. Източно отъ Добро поле и при Алчакъ Махле нашитѣ постове разпрѣскаха нѣколко неприятелски разузнавателни отдѣления. Въ долината на (трума неприятелски авиатори хвърли а бомби върху една наша ясно отбѣлѣзана военна болница.

Съюзнически свѣдѣния.

Пауенъ. Западенъ воененъ театръ. На боинитѣ фронтѣ артилерийската дѣйностъ само въ областта на Кемель и отъ двѣтъ страни на потока Луде и по западния брѣгъ на рѣката Авъръ бѣ оживена. Огневото василване въ тѣзи сектори бѣде послѣдвано отъ неприятелски атаки, при отбиването на които вѣлме пѣлвинци, такива взѣме още и при оживената разузнавателна дѣйностъ. По вечеря и прѣзъ полцѣта артилерийски бой се оживѣвашо много пѣти между рѣкитѣ Изеръ и Оазъ. По другитѣ сектори на останалия западенъ фронтъ, боината дѣйностъ се ограничи въ разузнавателни боеве. По другитѣ боини театри нищо ново.

Виена. Никакви особенни произшествия.

Турски бюджетниъ. Палестински фронтъ. Тукъ тамъ източно отъ шосето Иерусалимъ прогониме неприятелскитѣ разузнавателни отдѣления въ участъка по крайбрежнето. Нашитѣ авиатори свалиха два неприятелски привѣзани балона. По другитѣ боини театри положението не е промѣнено.

Подковникъ Еглия върху военитѣ цѣли.

Подковникъ Еглия, който прѣди нѣколко дена е билъ на фландрийския фронтъ, пише въ "Газетеръ Нехрихтенъ" слѣдното: Ако антантскитѣ войски задржатъ още находиката се въ тѣхнитѣ рѣцѣ частъ отъ иперския секторъ, тона има по-скоро значение за тѣхния престѣжъ, отколкото нѣкакви сериозни военни основания. Ипертъ, който става символъ на първата английска побѣда, нѣма да бѣде отстъпенъ съ леко сърдце. При все туй, това отстъпване ще имѣ се наложи, щомъ като германскитѣ войски подновятъ своя натискъ. На едно бързо напредване на германцитѣ не може да се рѣчита. Мѣстността създава все повече и повече прѣчки, а освѣнъ това и англо-френцитѣ разполагатъ съ силни полски укрѣпления и силна артилерия, тѣ че подвижната во на ще носи още дълго прѣимуществено характеръ на досегашната позиция на во на. Германцитѣ подготвятъ въско свое нападение, голѣмо или малко, съ сво иственитѣ имѣ гвжливостъ и оставатъ възможно малко мѣсто на случа ностѣта.

А положението въ областта на (ома казва: Макаръ германскитѣ атаки на 24 да минаа характеръ на демонстрация, това не изключавя, слѣдъ кратко или по-дълго врѣме, германското военно командване да подготви едно по-голямо прѣдприятие въ мѣстността Ариес-Амиевъ и Монтидье по оне. Англофренцитѣ ще попасатъ всички загуби отъ настоящия периодъ на войната, а тѣ още не могатъ да се прѣдвидятъ точно. Иравдо е, че намѣренитѣ на едно настѣпление се разбиратъ много късно и, затова не могатъ да се взематъ своевременно нужнитѣ противомѣрки. Прѣмѣна може да настѣпи само тогава, ако а англофренцитѣ се удаде да взематъ свободата на рѣшенне отново на своя страна. До днесъ изтичатъ 40 дена отъ началото на германската офанзива, но нѣма никакъвъ привѣжъ, ко то да ни позволява да прѣдполагаме, че англо-френцитѣ, могатъ да направятъ нѣщо повече отъ това, да се отбранаваатъ.

Въ послѣдъ подковникъ Еглия признава срѣжността и уладнокрѣвнието на англиското нападение сръщу Веебруге и Остенде и пѣлѣга, че заприщването на пристанищнитѣ влодове чрѣвъ потопени пара оли е една пѣлжителностъ, която може да указа влияние само за късо врѣме. Може би, тона е отъ особена важностъ въ настоящето за англичанитѣ военно положение, за да се запазятъ близкитѣ англиски и французки брѣгове отъ нападения на подводницитѣ.

ОТЗИВИ

за Добруджанската етнографическа изложба

В. Еглия до България. Изложениѣ прѣдмети иматъ неопѣнима сто ностъ отъ етнографическо и национално гледище. Тѣ доказватъ, че българското население отъ северния край на нашата родина е запазило подъ тежкото владичество на (омъния своята оригиналностъ и най хубавитѣ черти отъ на ата народна психология. Благодарение на своето трудолюбие и плодородността на земята, която обработва, но е отгѣлкло българскитѣ селянки да диратъ въ фабричното производство всичко, отъ което се купдае уреждането на едно домакинство; тѣ сѣ останали вѣрни на традицитѣ на миналитѣ поколѣния, които правитѣ отъ българското селско сѣме ство единъ истински и целенъ кошѣръ, гдѣто всички работитѣ, и гдѣто жената завѣжда вътрѣшността на сѣме ното огнище, оставя ви еднорѣменно единъ отличенъ работникъ на полето. Една етнографическа изложба отъ Добруджа би била интересна въ всѣко врѣме; въ сегашния моментъ ти е символична.

Изтокъ и Югоизтокъ.

Бръст-Литовскъ се послъдва, най-послъ, отъ Букурещъ. Въпреки неудоволствието на известни високоставени личности въ Ромъния, мирътъ се подписа на 7-и т. м. въ опази зала на букурещкитѣ дворци, въ която бѣ обявена войната срѣщу силитѣ отъ четворния съюзъ.

Неспълни два мѣсци дѣлятъ Бръст-Литовскъ отъ Букурещъ, при все това разликата между единия и другия е твърда голѣма. И тука и тамъ се ликвидира отъ войната и се възтѣпя въ мирни отношения; и тамъ и тамъ консервираха делегатитѣ на двата воюващи дѣла до сѣбитията, които се развили отъ подписването на мирния договоръ въ Бръст-Литовскъ до този въ Букурещъ направиха тѣзи два договора хоренно отлични единъ отъ другъ.

Въ Бръст-Литовскъ се създаваха нови държавици, които по-рано влизаха, като области, въ територията на Русия, и съ тѣхъ се подписа миритѣ. Старитѣ обществени слоеве на тия области се игнорираха, като слаби да гарантиратъ мирнитѣ договори и, въобще, да възвѣтатъ въ прѣговори за миръ. Тѣзи държавици се признаваха за самостоятелни само отъ силитѣ, които подписваха мирнитѣ договори съ тѣхъ. Когато пъкъ мира отъ Ромъния нося всички качества на единъ миръ, отговарящъ на изискванията на международното право прѣди войната. Тази разлика настѣпи вследствие това, че миритѣ съ рускитѣ държавици послъдва следъ една революционна епоха, която завърши военнитѣ неуспѣхи на отара Русия съ вжтрѣшно разложение, а Ромъния не дочака такъвъ край и, благодарение благосклонността на своитѣ побѣдителни, избѣгна вжтрѣшното разложение. Съ това мирнитѣ договори съ Ромъния отпадна пръвнитѣ международен актъ, въ който се изрази прѣломътъ въ развитието, на политическитѣ сѣбития на изтокъ.

Значението на тоя фактъ не е малко, ако се вземе прѣдъ видъ ролята на вжтрѣшната конструкция на една страна върху нейнитѣ външни отношения. Движенията въ прибалтийскитѣ области, Бесарабия и Украйна и неясното положение въ Москва и Петроградъ ни показватъ до завѣсна степенъ близкитѣ перспективи на тия сѣбития. Контрреволюционнитѣ домогвания не сѣ насочени къмъ вжтрѣшна ориентировка и самостоятелно консолидиране на тѣхното разклатено отъ революцията положение. На всички контрреволюционери погледитѣ сѣ обърнати на вънъ; тамъ търсятъ тѣ помощъ, за да разтавърятъ своето господство. Главоветѣ за самостоятелна ориентировка сѣ само такива на отдѣлни идеологии, безъ особена практическа стойностъ. На руския общественъ животъ, както по-рано, така и сега, липсватъ много елементи, за да може да се сравнява съ развитието на революционнитѣ и контрреволюционнитѣ сѣбития прѣвъ миналия вѣкъ на западъ и да се сѣди по аналогия. Освѣтъ отримѣжътъ да се добие помощъ отъ вънъ, други тенденции поне за сега липсватъ. Капли заключенія могатъ да се извадятъ отъ това положение тамъ, не ни занимава. За всеки случай, послѣднитѣ сѣбития въ Украйна, макаръ и много малко, но вдигатъ завѣсата на близкитѣ сѣбития.

Не по-малко значение има мирния договоръ въ Букурещъ, и за югоизтокъ, съ тази само отлика, че тукъ се засѣгатъ прѣди всичко вжтрѣшнитѣ съюзни отношения. При все, че този миръ засѣга само една частъ отъ разрѣшенето на югоизточната проблема, тази частъ е отъ голѣмо значение за крайния изходъ отъ войната. Лишитѣ и неоснователни опорове около Добруджа не наизрядно наостриха антититѣ на герцитѣ и тѣхнитѣ съюзници. Не наизрядно се постави и въпроситѣ: кому служи съюза.

Тукъ не е думата за кондоминиума. Нищо по право отъ това, междусъюзническитѣ отношения да се развиватъ по договоритѣ. Трѣбва да се реализира единъ договоръ—справедливъ или не—за да се опрѣдѣли точно величината, съ която остава да се по-

рира. Но какъ се постави въпроса за ликвидацията отъ кондоминиума и прибрзанитѣ претенции за териториални поправки и стопански компенсаци, които се свързватъ съ тия ликвидация?

Кондоминиумитѣ послъдва отстъпването на Северна Добруджа отъ Ромъния, за която съюзитѣ нѣмаше никакъвъ договоръ. Трѣбваше, значи, прѣди всичко да се направи нова прѣдѣлка на сѣбитията, да се вземе прѣдъ видъ участието на България въ войната, по не въ Балканската война, а въ свѣтовната и, ако това, което ти мока и ще мока за въ бъдаще не отговѣтствува на нейното участие, тогава само да се повдигне въпроса за мащабане билдъ отъ компенсаци отъ териториално или стопанствено естество, или пъкъ, най-послъ, съ изкупуване. Това го иска щастливия край на войната, това се налага и отъ съюзния моралъ. Въместо това, бездоговорната територия се изолира отъ всички останали обстоятелства и въпроситѣ се сложатъ тѣй, като че им не за обща кауза се воюва, а за чисто българска. И безъ да се постави и обратно въпроситѣ: каква помощъ е указана на България, т. е. каква помощъ указа, указва и ще укаже България, се издигна теорията за львския дѣлъ и четвртинкитѣ. Нѣма нужда отъ много думи, за да се разбере, че тукъ се правятъ единъ неволновъ скокъ, който цѣли България да бѣде подведена подъ общия знаменателъ, подъ който е подведенъ цѣлия изтокъ. Прилагането метода на стопанскитѣ компенсаци е най-ясно доказателство за това.

Споредъ понятията на днешната държавна и международна наука, стопанствени компенсаци срѣщу политически изгоди даватъ само побѣденитѣ страни, но не и равнитѣ помежду си. Това е системата; има, обаче, и другъ родъ, както е случая съ нежизнеспособнитѣ и нескредитоспособни държави. Съ стопанскитѣ компенсаци се цѣли, първо, осигуряване вземането и второ, да се влияе на политическия животъ на страната, която залага доходитѣ си. България не е дала признакъ, нито на едното, нито на другото, нито на третото положение, а, колкото се отнася до политическата ориентировка, това свидѣтелствува войната, която тя води. Но намъ се отрува, че не е тукъ мотивъ за всичко това, а въ догматазма, въ който вѣдѣе германския империализъмъ, следъ първия сплюченъ миръ.

Но допускаме, че този догматизъмъ ще осуети онази роля, която историята е опрѣдѣлила да се изиграе отъ Германия. За всеки случай, дали ти ще бѣде за съюза, изтокъ и югоизтокъ, това, което Пруссия бѣше за нѣмскитѣ държавици въ империята, дали ти ще бѣде обединителнитѣ и ръководитѣ факторъ, или чрезъ обратенъ ходъ ще изхвърли изъ релситѣ всичко, което сега води следъ себе си, ще побѣже близкото бъдаще.

D.

ПРѢГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

„Gazeta Bucurestilor“ Като се държи смѣтла за поведението на Ромъния срѣбно по централнитѣ сили, миритѣ е нечаяно благоприятенъ. Нѣма нищо по-добро и тривиялно, по грозно и осѣдително отъ беззабавието, което Ромъния извърши срѣбно централнитѣ сили. Та бѣше не само тѣхнитѣ съюзникъ, но чрезъ династията Холейцолеръ и германско покровителство бѣ създадена цѣлтуцата, доволната Ромъния. Въпреки това при избухване на войната, Ромъния остана неутрална, а въ 1916 обяви война на централнитѣ сили, като извърши една истинска измѣна. Наказанието е помалко отъ вината на Ромъния, защото централнитѣ сили искатъ да сѣдѣтствуватъ за възраждането на Ромъния върху по-здрава основа. Въместо Добруджа, която Берлинскитѣ договоръ отъ 1878 год, върпки протеста на Ромъния, и

наложя въ замѣна долия Бесарабия, и която съдържа значително ромънско население, пада се на Ромъния, като богато общетение, Бесарабия, а съ осигуряването на търговския пктъ Черна вода-Клстенджа отстранява економическата загуба за Ромъния съ отнемането на Добруджа. Бъдащата жизнеспособностъ на Ромъния не е спянаго въ никакво направление. Задържането и за напрѣдъ на военната окупация не е нищо повече отъ една гаранция противъ бъдещи изненади и въ нищо нѣма да спана економическия подекъ на страната.

„Lumina“. Миритѣ, макаръ и тежкъ за Ромъния, отговора на дѣйствителното положение и дава на страната възможностъ за развитие. Отъ ромънитѣ зависи дали миритѣ ще бѣде за тѣхъ добръ или лошъ. Ако не се губи време въ напусти оплаквания, а се понесе достойно съдбата и се взематъ всички за възобновяването върху здрави морални и економически основи на страната, ще се избѣгнатъ бъдещи грѣшки и Ромъния ще успѣе да се издигне къмъ новъ и по-солиденъ блѣсъкъ.

„L'echo de Bulgarie“. В. „Socialdemocraten“ публикува една кореспонденция отъ Петроградъ, въ която се изнася, че никой въ Русия не гледа на Врестъ Литовския миръ, като нѣщо сериозно и трайно, и че даже подъ управлението на болшевикитѣ, вследствие угражнявания отъ общественото кѣйнико натискъ, се извършва едно прѣчупване съвършено въ нова насока—обединяването и възрождането на народа. Въ сжкото време, в. „Socialdemocraten“ възпроизвежда една статия отъ в. „Нови Личъ“, въ която съ остървенне се нападатъ Ленинъ и Троцкѣ, защото, когато германското нахлуване заплашвае Русия, тѣ се позовавали на войницитѣ и маргозитѣ, а следъ това сѣ подчинили, безъ да се волушатъ въ сѣбитѣ на изпълнителния комитетъ. Врестъ-Литовскитѣ договори прѣдаде Польша и Финландия, засили германския милитаризъмъ и пожертвува жизнени интереси на руския народъ. Обединената демократия трѣбва да въведе редъ въ економическия животъ и да установи едно призанто отъ цѣлата демократическа частъ отъ руския народъ управление. Гражданската война и поликратията трѣбва да прѣстанатъ, защото тѣ спяватъ не само защитата срѣщу добръ вжтрѣженитѣ германски сили, но сжко и продоволствуването на народа. Въместо да дѣри едно споразумѣние съ другитѣ партии отъ революционната демократия, Ленинъ е сключилъ договори съ германскитѣ империалисти, за да спаси своята диктатура.

ИЗЪ РОМЪНИЯ.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ.)

Първия министръ Маргитоманъ заминава утрѣ за Яштъ. Туската делегация за мира, вчера срѣда 2 часа сл. обѣдъ отпштура отъ Букурещъ. Обнародванъ е кралски указъ, съ който се разтурватъ сегашнитѣ законодателни тѣла. Датата за новитѣ избори е опрѣдѣлена отъ 5 до 11 юни; а новитѣ законодателни тѣла, които ще иматъ за задача да ратифициратъ договора за миръ, сѣ свикватъ за 17 юний.

Германското военно управление на окупирана Ромъния е сключило съ ромънското правителство договоръ за покупката на 125,000 тона храна отъ Бесарабия. Българскитѣ договоръ за 11,000 тона ще се взематъ, като самото военно управление поема задължението да достави до 1 юни тия храна отъ Бесарабия

Проф. Романски и Д-ръ Пеняковъ.

Продължение отъ бр. 130.

Ромънски свидѣтелства по въпроса за Добруджа.

(1878 год.)

Русия, Ромъния и Бесарабия

Прѣдлага ни се въ замѣна Добруджа... Добруджа, разбира се не трѣбва да се прѣнебрѣгва. Но кой не познава климатическитѣ условия въ тази областъ, простираниа се дори до Траяновия оупъ?

Ние ще бждемъ принудени да държимъ една армия, за да можемъ да я владѣемъ; Дунава ще остане между сжщеската Ромъния и новоприцеселената, която е изложена въ по голѣмата си частъ отъ ориенталски вагабонти и блатата на тази областъ ще възлѣбимъ съ коститѣ на нашитѣ храбри войски.

Ромъния не иска никакви завладѣвания; тя нѣма какво да прави съ чужди нем територии. Напротивъ Ромъния може само да пожедае да се основе една спокойна България. Въ това отношение Ромъния може най-много да се стрѣми само къмъ едно оправане на границата тѣй, че да се избѣгнатъ еднажъ за винаги нещастнитѣ спорове въ миналото между Ромъния и нейнитѣ бивши съюзници.

Вследствие на това Ромъния въ никакво отношение не може да се откаже отъ онай частъ на Бесарабия, която притежава.

Турция най-малко е упълномощена да прѣговаря върху отстъпването на една областъ, която никога не ѣ принадлежала.

Остава само съгласието на великитѣ сили.

Ний не вѣрваме, че нѣкоя отъ тѣзи сили отъ добра воля ще се съгласи да извърши такава смѣна. Когато Русия влѣзе въ войната, тя запнѣ, че не прѣблѣдва никакви завладѣвания или териториални разширения въ Европа и, ако сега отдѣля Добруджа отъ Оттоманската империя, то това кого ще ползува прѣди всичко! — непрѣменно Русия, понеже тя срѣщу тази областъ иска да анексира ромънска Бесарабия,

въпреки че Ромъния не прѣдѣвява никакво искане за откъсване Добруджа.

Какъ биха се съгласили Австрия и Германия устията на Дунава да останатъ въ рѣдѣтъ на Русия? И защо ще позволятъ това Франция, Италия и Англия, когато отъ минаването на устията въ рѣдѣтъ на Русия, цѣлия Изтокъ ще влѣзе въ една епоха на продължителни безпокойствия? Каква полза ще извлѣчатъ отъ промѣната въ настоящето положение? Защо е нужно да се подготви промѣна въ едно положение, когато тази промѣна би била свързана съ пожертвуване реалнитѣ интереси на едни сили и съ пожертвуване спокойствието на други?

Това тѣхно положение ще бѣде толкова по-добро колкото по-малко Ромъния ще бѣде принуждавана да се подчини на прѣдложениата ѣ смѣна.

Но какво ще прави Русия? Ние сме твърдо увѣрени, че Европа не може да бѣде склонна да улесни Русия съ осжществяването на това свое желание. Ромъния никога нѣма да приеме тази смѣна, защото биха се сжкнали нейнитѣ низмени национални интереси, ако би допустила една такава чудовищна грѣшка...

„Steaua României“ an II, № 19. 26. I. 1878. (Слѣдва.)

Текстът на Букурещкия договоръ за Добруджа.

(специална телерама)

Букурещъ. Съгласно обнародвания вече текст на мирния договоръ съ Ромѣния, териториалната промяна въ Добруджа се съдържа въ членъ X, който гласи: относително Добруджа, която съгласно чл. I отъ preliminarния договоръ, се отстъпи отъ Ромѣния, постигнато е следната споразумѣние: А) Ромѣния отстъпва на България българската област, която е вградена въ Букурещкия договоръ отъ 1913 година, съ една поправката на границата въ полза на България така, че новата българска граница въ Добруджа, която въ приложената карта е отбѣлявана въ червено, ще следва така: отъ една точка западно отъ с. Кокирлони на Дунава, при което езерото, разположено южно отъ Кокирлони и потока, който го свързва съ Дунава, оставатъ въ България. Та води презъ срѣдата на блатото, което е на северъ отъ селото Малък-Ивринезъ, следва талвега на долината Пещера, минава северно отъ северния край на село Сандия, което остава въ България, прѣсиче височината между селата Сандия и Мирча вода, води северно отъ северния край на селото Мирча-Вода, което остава въ България, следва гребена на височината, която се надига източно отъ селото Мирча-Вода, прѣсича вода 127 (Идрисъ Кусу), върви къмъ истока до Трановия окопъ, когото достига около 2 1/2 километра северно отъ вода 129, следва Транова окопъ до единъ пунктъ южно отъ село Османча, послѣ следва талвега на долината, която свързва селата Османча и Омурча минава северно отъ северния край на селото Омурча, което остава на България, послѣ въ източна посока до вода 68 (Пинилига възъ), прѣсича ортатаби и послѣ шосето Крстенджа Текиргюль единъ километръ северно отъ северния край на селото Аджиже, което остава на България върви въ юго-източно направление въ езерото, източно отъ с. аджижда и го прѣсича така, че излиза на срѣдата на източния му брягъ, за да достигне до черното море

Ромѣния отстъпва на съюзнитѣ сили частта отъ Добруджа, която се намира северно отъ описаната горѣ погранична линия и то между разклонението на рѣката и Черното море до с. Георгиевския рѣвакъ. Дунавската граница ще бъде образувана отъ талвега на рѣката, който ще се опрѣдѣли при най ниски води презъ есента на 1918 год. Съюзнитѣ сили ще се грижатъ, щото Ромѣния да получи единъ сигуренъ търговски пътъ къмъ Черно-море презъ — Черна-Вода Крстенджа.

Мирътъ съ Ромѣния за Дунава.

Берлинъ. Договора за миръ между другото урежда и пътуването по Дунава. Ромѣния ще сключи и новъ договоръ за параходното пътуване по Дунава. За Дунава отъ Браила надолу (къмъ морето) включително ракава, ще се грижи една еврипейска Дунавска комисия, подъ името «Комисия за Дунавското Уотисъ», която ще се състои само отъ прѣдставители на държавитѣ, които сж разположени покрай Дунава и Черноморския европейски брягъ. Ромѣния ще позволява свободно пътуване на параходитѣ по ромѣнската частъ на Дунава и принадлежащитѣ къмъ нея пристанища. Четворния съюзъ и Ромѣния иматъ право да държатъ военни параходи по Дунава; пътуването имъ непосредствено до бряга на една друга държавна ще става съ съгласието само на държавата. Всяка една отъ прѣдоставенитѣ въ комисията държави има право да държи по два леки парахода, като станционери въ Дунавскитѣ устия, които могатъ да се движатъ нагорѣ до Браила.

Въ Бесарабия.

(Отъ нашия специаленъ корреспондентъ).

Букурещъ. Генералъ Арасаку, доскорошенъ воененъ министъръ на Бесарабската република, сега постъпналъ като бригаденъ генералъ въ ромѣнската армия е издалъ заповѣди, въ които казва, че отъ деня на присъединението на Ромѣния, воевото мѣсто на републиката прѣстава да принадлежи на републиката, а се основава въ Бесарабия военна областъ на бесарабскитѣ териториални войски.

Букурещъ. По отношение домъ на бесарабскитѣ студенти д-ръ Леонъ е декларирали следую есещваме, че ще приемемъ въ университетъ въ Империал-малко хиляда студенти — бесарабчани и ще имъ направимъ всички улеснения. Студентитѣ

бесарабчани ще бъдатъ приети въ университета не само братски, но и къмъ което се стремимъ всички, но ще иматъ и всички улеснения за живѣене въ студентския домъ тъй, че освободени отъ грижи и нужди ще иматъ възможностъ да се отдадатъ изключително на науката. Ще бъдатъ приети въ университета и бесарабчани отъ друга народностъ, тъй че културниятъ Яшъ, освѣтъ, че ще послужи на бесарабчани, но ще доведе и до едно силно циментиране на съединението.

Новоназначенитѣ префекти въ Ромѣния, партизани на Маргилманъ, следъ като сж положили клетва сж имали дълга конференция подъ прѣдседателството на м-ръ-президента Маргилманъ.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(Б. Т. Агенция и радиотелеграфа).

Морскитѣ съобщения между Финландия и Германия. Берлинъ. На 7 т. м. пристигна въ пристанището Любекъ църния търговски параходъ отъ Финландия подъ името „Годе Традеръ“, подъ финландско знаме, за да вземе стока за Финландия. Съ това се започва на ново прѣратеното циркулиране на параходитѣ между Германия и Финландия.

Графъ Хортлингъ по поводъ сключването на мира. Берлинъ. Графъ Хортлингъ отпрати телеграма до държавния секретаръ фонъ Кюлманъ, въ която благодари, както нему, така и на всички членове на комисията по сключването на мира.

Финландския президентъ и германския контръ адмиралъ Мьореръ. Наунъ. Президентътъ на финландския сенатъ изпрати благодарствена телеграма до командующия спомогателната експедиция на германската флота Контръ адмиралъ Мьореръ, като го награди съ финландския кръстъ за свободата I класа. Контръ адмиралътъ Мьореръ отговори, че ще носи съ гордостъ орденъ, като знае въ вѣр по братство по оръжие между германскитѣ и финландскитѣ народи и благопожелавъ отъ все сърдце на финландското правителство и финландския народъ щастливо заврѣщане въ бъдещето.

Ограничение въ жѣлѣзопътнитѣ сношения въ Англия. Лондонъ. Долната камара е съобщила на прѣдседателя на търговскитѣ учреждения, че издаването на сезоннитѣ карти трѣбвало да бъде твърдѣ ограничено. Правителството е приело едно намаление съ 40 процента.

Грижи за плѣнницитѣ.

Наунъ. Прѣдвидената въ мирния договоръ съ Русия комисия, която ще се грижи за подобряване положението на военно плѣнницитѣ и цивилнитѣ е отплатувана за Русия и ще посѣти най-напрѣдъ Москва. Въ Москва комисията ще се раздѣли на подкомисии за отдѣлитѣ руски области, подкомисии, като стигнатъ въ районитѣ си ще погледнатъ прѣдписанията на договора заедно съ намиращитѣ се тамъ Шведски и Датски делегати.

Фонъ Кюлманъ въ Берлинъ. Фонъ Кюлманъ пристигна въ Берлинъ, гдѣто биде посрѣщнатъ на гарата отъ имперския канцлеръ.

CONDOMINIUM.

Съвладѣнието е едно право на общъ суверенитетъ и протекторатъ, упражняванъ отъ двѣ и повече държави върху една и сѣща страна. Виенскитъ договоръ отъ 30 октомври 1864 г. постави Холщайнъ, Шлезвигъ и Лосенбургъ подъ колективната властъ на Австрия и Прусия, до като се опрѣдѣли окончателната имъ политическа съдба. Впоследствие, съ сключенитъ въ Гастейн (Австрия) на 14 августъ 1865 год. договоръ, Холщайнъ бѣ отстъпенъ на Австрия, а другитѣ графства на Прусия. Въ пълно отношение неутралната зона Kelmis община Metznet дълга 5000 м. и широка 1250 м., съдържаща богати цинкови минни е подъ кондоминиума на Прусия и Белгия, по силата на граничния договоръ отъ 26 юни 1816 г. Бургмейстера се назначава по взаимно съгласие отъ двамата белгийски и пруски комисари и населението не се облага съ никакви мита при прѣминаването едната или другата граница, нито пъкъ дава войници. Андорската република се намира подъ колективния суверенитетъ на Франция и Урженския архиепископъ. Това положение не веднѣжъ е служило за причина на разширици между населението. Въ връмето на феодализма, на много мѣста въ Европа е съществувало положение на общо наследство, какъто е билъ случай и въ много швейцарски кантони.

Въ наше време, полонизирани държави често при-

Сирѣбни вѣсти.

Съ съкрушени сърдца, и възбуждаме на роднини, приятели и познати, че незабравими и непрѣжливъ, братъ и сродникъ

ГЕОРГИ СТЕФ. ДЕРМЕДЖИЙСКИ

на 16 год. възраст

отвлеченъ отъ коварнитѣ ромѣнци на 10 септември 1916 год. се е появилъ на 24 февруари т. г. въ с. Биволари (Молдова) далечъ отъ своитѣ родители, сестри и роднини, безъ да бъде майчински послѣдно прѣгърнатъ, нито роднински оплаканъ. Ти, незабравимий Георге, почивашъ въ далечевъ и незнаенъ край

Нека, вѣсто утринна поливка ти служи сутринната росица, а пролѣтитѣ птички съ своитѣ мелодични чуруликарии ти займнатъ вѣсто оплаквателни пѣсни въ незнаения за насъ гробъ.

Почивай спокойно яло дѣте.

Поклонъ прѣдъ твой гробъ далечевъ.

Дълбоко опечалени: баща Стефанъ, майка Янка, сестри Радка, Върбанка, Милана, Валкиа Анастасия и Руска, тѣща Рада, дѣдо Георги. с. Гурково, 29 априлъ 1918 г.

българъ до съвмѣстно владѣние, за да си осигурятъ равни права върху пѣкомъ спорни колонии. Но специално съ името кондоминиумъ се наричаше правото, което Франция и Англия упражняваха редъ години върху Египетъ по силата на припятото имъ положение на прѣдпочитание. На 10 ноември 1879 съ хедивски декретъ бѣха учредени двѣ контролорства, които се заемаша отъ по единъ чиновникъ, назначени отъ Франция и Англия. Тѣхната властъ върху египетскитѣ имъ даваше въ дѣйствителностъ правото на контролъ върху цѣлата вътрѣшна администрация на страната. Поради бунта въ 1882 год. и вследствие на английската намеса, съ декретъ отъ 18 януари 1883 година бѣхъ прѣвзехнатата контролата и двамата контролоръ бѣха замѣстени отъ единъ английски финансовъ съветникъ. Върху островитѣ на Самоа, на които сж гарантирани независимостта и неутралитета, Германия, Съединенитѣ Щати и Англия иматъ, по силата на договора отъ 14 юни 1889, специални привилегии, еднакви за тритѣ държави. Англо-френскитъ договоръ отъ 14 ноември 1887, учреди въ архипелага на Nouvelles-Hébrides единъ видъ англо-френски кондоминиумъ, по силата на който параходитѣ на двѣтѣ държави иматъ правото на контролъ върху мѣстното население. Не може да се даде наименованието кондоминиумъ на правата, които иматъ Турция и Англия върху о. Кипръ, защото тамъ първата има само голямъ суверенитетъ, а втората фактическата властъ.

Днесъ историята ще отбѣлжи, като една архивинось, и новия кондоминиумъ, който централния четворенъ съюзъ ще учреди въ северна Добруджа.

Хроника

Кондоминиума въ Северна Добруджа. Съвмѣстното владѣние на четиритѣхъ съюзни държави върху северна Добруджа щѣло да бъде установено въ огледъ съ общото количество на во снитъ, взели участие въ воената сръбчу Ромѣния по всички фронтове. (поредъ това Германия ще участвува въ управлението на останалата въ кондоминиумъ частъ отъ северна Добруджа съ 40 процента, България съ 35, Австро-Унгария съ 18 и Турция съ 7 процента.

Успѣхътъ на добруджанската изложба. Изложбата въ София е прѣдизвикала особено интересъ. Тя ежедневно е посѣщавана отъ множество любители и съплетелия много похвали. 10-вечето прѣдмети биле бързо ангажирани и въ пълномощния министъръ графъ Черпинъ посѣтилъ на 8 того изложбата внесълъ 100 лева за входъ и далъ други 20 лева изрочно за фонда „Добруджа“. Въ Аулъ Кауфманъ въ неделя следъ обѣдъ откупили за 500 лева разни прѣдмети.

Изложбата на 20 п. Добруджански полтъ. Изложбата на полта е била открита много тържествено на 6 того въ гр. Гърново. Изложенитѣ прѣдмети откриватъ една още непозната страна отъ духа на българския во нигъ, която тамъ въ себе си голѣми заложби за прогреса на нашето бъдеще.

Но своя замисль и изцялощно прѣдметитѣ на тая изложба заематъ особено мѣсто въ своя родъ.

Въ сѣния денъ въ София е била открита и възпохудожествена изложба на 1 априлъ, въ полза на фонда при сѣщата.

Лични. Въ града ни е пристигналъ видния варненски адвокатъ и о. пещевенъ дѣецъ г. Алоксандъръ Дяковичъ.

Парадът на 6-и д. м. — Гергьовденъ — по слу-
чаз празника на „ордена „за храброст“ въ града ни
имахе молебствъ и парадъ, на който присъствува и-въ
Артилерията при армията Генералъ. Последниятъ
се каза рѣчь поздравилъ побѣдителъ съ праздни-
къ. Къмъ Балчишанитѣ ни абонати Съ събиранието
абоната на вѣстникъ ни, записване нови абонати,
издаване квитанции, приемане на реклами и некрологи
на Балчишка околия е натоваренъ балчишки книжар
Никола Костоя, къмъ когото молимъ да се обръщатъ
нашитѣ читатели.

Пол авк. Въ миналия брой на вѣстника ни по-
грѣшно е отбѣлзано въ таблицата на четвърта стра-
ница за напесенитѣ отъ ромнитѣ шети Салчишка
околия. Свѣденитѣ се отнасятъ за Добришка околия.

Сщо е погрѣшено името на бившия министър
Липчевъ, ко-то тоже е присъствувалъ на откриването
добруджанската етнографическа изложба въ София.

В сѣкъ Продава се востъвъ, гарантирана чистота
и качество. Справка администрацията на вѣстника за М.
Музина.

„Прѣвъ Добруджа“ — маршъ за еднороденъ хоръ
и пиано; поезия отъ Д. Стоячевски, музика отъ А.
Зидаровъ. Маршътъ е на 71, бивше 6 м. полкъ. Добру-
джанската епопея си има своитѣ велики герои по бой-
нитѣ поля; да възбѣятъ дѣлата на тия герои, е задача
на пѣвцитѣ. Подвизитѣ на 6 м. полкъ прѣвъ Добру-
джа заслужаватъ не единъ, а много маршове и желаемъ
да се разписатъ отъ уста на уста тъй, както славата
на полка, на който е посвѣтенъ. Цѣната му е 250 л.
и се продава въ полка на вѣстникитѣ сираци
отъ 71 полкъ.

Четете вѣстникъ „Добруджа“
защитникъ на добруджанската кауза

ИЗВѢСТИЕ

Сообщавамъ за знание на инте-
ресующитѣ се, че тия дни от-
крихъ авторната си до сега

ПЕЧАТНИЦА

Има нова, въ която ще приславатъ
поръчки за всички утѣждени
военни, обществени и частни ясна.
Отвори хъ сѣщо и

КНИЖАРНИЦА

въ които имамъ за продажъ разни
КАНЦЕЛАРСКИ
И УЧИЛИЩНИ
ПОТРЕБИ
ЛИКОВЕ НА БЪЛГАР. ДѢЦИ
посетски карти; плъкове, кален-
дари и разни книги за прочитъ.
ВСИЧКИ ИЗДАНИЯ НА
ФОНДЪ „ДОБРУДЖА“
Въ книжарницата ни ще на-
мерите и всички българ. вѣстници
И ВѢСТНИКЪ „ДОБРУДЖА“.

гр. Тулча, 20 априлъ 1918.

Съ почитъ:
Ир. Дончовъ

А Н К Е Т А

Върху реквизициитѣ, конфискациитѣ, ограбванитѣ, разрушенитѣ и спожарванитѣ,
извършени върху частната собственостъ въ Добруджа отъ ромнскитѣ власти и
войски прѣвъ сегашната война.

	Реквизиции съ документи	Реквизиции безъ документи	Ограбвания и спожарвания	Всичко
Кузгунска околия				
с. Липница	17.743-50	18.107-20	75.550—	111.400-70
Островска околия				
с. Г. Добромарь	32.870—	20.104—	124.860—	177.834—
с. Есе кьой	3.800—	35.498—	—	39.298—
Тулчанска околия				
с. Каралой	17.951-78	51.622—	388.978-10	453.546-88
Бей-Буджанъ	287-60	38.576—	45.934—	84.797-60
Мачинска околия				
с. Каменика (допълнително)	17—	—	16.142-30	16.159-30
с. Николцие	60—	1.118.288-50	5.210—	1.118.558-50
Бабадашка околия				
Бабадагъ (допълнително)	—	219-304—	461.315-50	680.619-50
Меджидийска околия				
гр. Меджидие	354—	16.320—	3.454.085-40	3.470.759-40

(Слъдва)

МАРТИРОЛОГЪ

НА ИЗБИТИЕ И ЗАГИНАЛИЕ ВЪ МОЛДОВА ОТВѢТЧЕНИ ДОБРУДЖАНЦИ

№ по редъ	Име и прѣзиме на загиналия	Отъ гдѣ е родомъ	Околия	Възраст	Съменно по-ложение	Колко дѣце има	Занятие	На кои дата прѣвъ 1916 г. е билъ отицъ	Гдѣ е заги-наль
99	Калъ Стефановъ	Карнакьой	Бабадашко	55	Женець	5	земледѣецъ	4/IX 916 г.	Щефанешъ Бот.
100	Матю Добревъ	"	"	70	"	2	"	"	"
101	Милчо Илиевъ	"	"	72	"	2	"	16 IX 916 г.	Дължени Дор.
102	Мария В. Първезовъ	"	"	75	"	3	"	"	"
103	Мъичо Панаѣтовъ	"	"	76	"	1	"	28 IX	Галаць
104	Матю Л. Георгиевъ	"	"	75	"	3	"	"	Дължени Дор.
105	Георги П. Илиевъ	"	"	19	не	—	"	"	Галаць
106	Иванъ С. Митродеповъ	"	"	24	женецъ	2	"	4 IX	Дължени Дор.
107	Стефанъ С. Калевъ	"	"	61	"	1	"	28 IX	Щефанешъ Бот.
108	Стефанъ Ванчевъ	"	"	46	"	4	"	"	Галаць
109	Тодоръ Вилевъ	"	"	70	"	2	земледѣл.	6 XI	Щефанешъ Бот.
110	Тодоръ Х. Господиновъ	"	"	75	не	—	"	28 IX	"
111	Христо Полчановъ	"	"	70	женецъ	2	"	16 IX	Галаць
112	Георги Н. Влаевъ	"	"	19	не	—	"	28 IX	Дължени Бот.
113	Христо Филевъ	"	"	38	"	6	"	3 IX	"
114	Панаѣтоу Пеневъ	Френачей	Тулчанско	74	Вдовецъ	7	"	"	Щефанешъ Бот.
115	Георги Калчевъ	"	"	73	"	8	"	"	"
116	Андрей Пеневъ	"	"	77	женецъ	4	"	"	"
117	Василъ Трифоновъ	"	"	55	"	4	"	"	"
118	Митю Добревъ	"	"	61	"	6	"	"	"
119	Иванъ Керевъ	"	"	74	"	6	"	"	"
120	Йорданъ Сиджариевъ	"	"	56	"	7	"	"	"
121	Петъръ Чобановъ	"	"	78	"	6	"	"	"
122	Кочука Хасанъ	"	"	76	"	5	"	22 IX	Романешъ Бот.
123	Георги И. Чаневъ	Атанаръ	Добришка	45	"	6	"	"	"
124	Кочу И. Чаневъ	"	"	48	"	6	"	"	"
125	Иванъ Ангеловъ	"	"	36	"	4	"	"	"
126	Господиъ Георгиевъ	"	"	26	"	2	"	4 IX	"
127	Тодоръ Георгиевъ	"	"	35	"	—	"	"	"
128	Станчо Мичковъ	"	"	22	не	—	"	"	Ренголець
129	Милчо Стоевъ	"	"	20	"	—	"	"	"

(Слъдва)